

Uitvoeringsplan Sociaal Domein

Inhoud

1	INLEIDING	3
1.1	AANPAK	3
1.2	VERANTWOORDING	3
2	DE UITDAGINGEN BINNEN HET SOCIAAL DOMEIN	4
2.1	WAT WILLEN WE BEREIKEN?	4
2.2	WAT GAAN WE HIERVOOR ALS GEMEENTE DOEN?	6
2.2.1	<i>Langer gezond</i>	7
2.2.2	<i>Versterken van de sociale basis</i>	9
2.2.3	<i>Zorg meer nabij</i>	11
2.2.4	<i>Meer inwoners kunnen meedoen in de samenleving</i>	15
2.3	GRIP OP SOCIAAL DOMEIN	20
2.4	WERKATELIERS.....	20
3	FINANCIËN	21
BIJLAGE 1	WAAR KOMEN WE VANDAAN?.....	23

1 Inleiding

Dit uitvoeringsplan sociaal domein bevat de aanpak om te interveniëren op het gebied van het sociaal domein. Daarmee markeert deze aanpak een nieuwe fase in de transitie en transformatie van het sociaal domein. Dit is nodig om ook op korte en (middel)lange termijn een betaalbaar en bereikbaar stelsel van hulp en ondersteuning te kunnen waarborgen voor inwoners van de Tubbergen.

1.1 Aanpak

Onze ambitie is het versterken van de positieve gezondheid van onze inwoners en dat de zorg betaalbaar en bereikbaar blijft. Om dit te kunnen bereiken, hebben we het beleidsplan Omzien naar Elkaar (inclusief Maatschappelijk kader), MAT en het interventieplan geïntegreerd tot één uitvoeringsplan sociaal domein.

In dit uitvoeringsplan worden de verschillende beleidskaders in samenhang bij elkaar gebracht namelijk het Maatschappelijk Akkoord Tubbergen (MAT), het interventieplan en als onderlegger het beleidsplan Omzien naar Elkaar naar één integraal uitvoeringsplan sociaal domein. We schetsen hierin wat we willen bereiken, welke interventies er nu lopen en welke keuzes we willen gaan maken om de gewenste effecten sneller te bereiken. Hiermee hebben we de actielijnen, zowel op doelniveau als op interventieniveau, geactualiseerd en waar nodig gewijzigd. Daarbij is continu de afweging gemaakt of de gekozen interventies optimaal bijdragen aan de gestelde ambitie. Deze gewijzigde opzet komt terug in de begroting 2020. Daarin is een totaaloverzicht van de interventies opgenomen en wordt ook aangegeven welke interventies zijn gestopt, afgerond of niet gestart gaan worden.

Om aansluiting te vinden bij de politieke agenda's en ontwikkelingen in Tubbergen gaan wij in dit plan een eenduidige terminologie hanteren, identiek aan de afspraken van het Maatschappelijk Akkoord Tubbergen (MAT). We proberen zoveel mogelijk de problematiek integraal te benaderen en vanuit de beide gemeenten, Tubbergen en Dinkelland, gezamenlijk projecten en activiteiten te starten die moeten leiden tot een betaalbaar en bereikbaar stelsel. De veelheid, veelomvattendheid, het karakter en de complexiteit van de opgave die voor ons ligt, rechtvaardigt deze lijn. Dit is echter geen doel op zich dus als afzonderlijke projecten per gemeente handiger zijn, is dat ook mogelijk.

1.2 Verantwoording

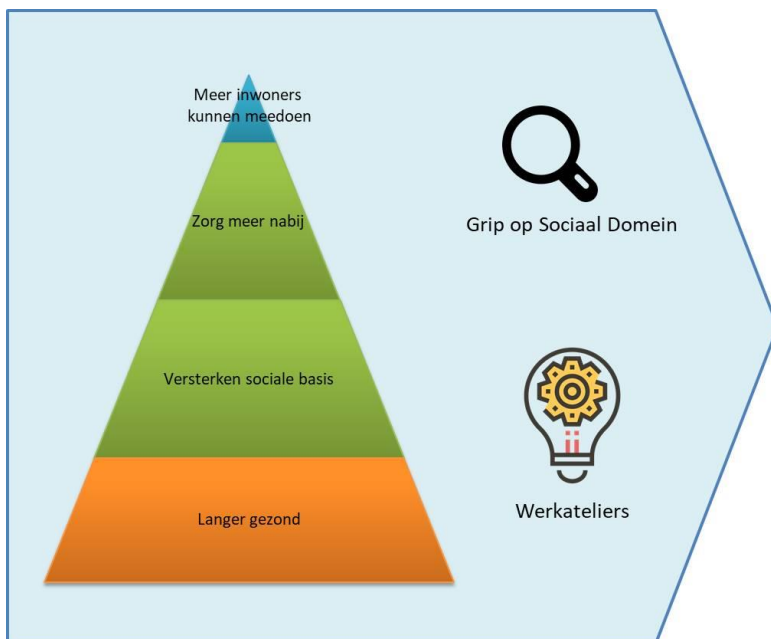
De uitvoering gebeurt programmatisch en projectmatig en in optimale samenwerking met de samenleving. Het streven is om op elk moment de status van de voortgang, de risico's, tijdsplanning en kosten van de te leveren en reeds geleverde inspanningen in beeld te hebben. Tegelijkertijd is het niet de bedoeling om bestuurders, management en medewerkers te overladen met regels, procedures, papier en administratieve last. Grip op voortgang en resultaat is echter wel belangrijk. Voor de voortgangsinformatie (tijd, geld, kwaliteit) gebruiken wij de P&C cyclus en onze gebruikelijke instrumenten zoals het zaakstelsel en Pepperflow (zodra dit beschikbaar is).

2 De uitdagingen binnen het sociaal domein

Om een goed beeld te krijgen bij de mogelijke maatregelen en de gekozen interventies is het van belang de context en de achtergronden van het sociaal domein te doorgronden. Van transitie naar transformatie is vanaf 2015 het vertrekpunt geweest. De eerste vier jaar lag de focus op transitie: zorgen dat iedereen kwalitatieve goede ondersteuning en zorg bleef ontvangen. Maar er zijn ook al stappen op weg naar een volledige transformatie, meer werken vanuit de kracht van de cliënt en samenleving, gemaakt. Ook in een breder perspectief is er veel op de gemeenten afgekomen namelijk gemeenten door verschillende decentralisaties in de afgelopen dertig jaar in financieel opzicht geleidelijk meer en meer risicohouder zijn geworden voor inwoners die in een bepaalde mate hulp en ondersteuning nodig hebben. Niet alleen financieel maar ook de zorg voor kwetsbare kinderen brengt behoorlijke risico's met zich mee. En gelet op de omvang van de financiële middelen die met het sociaal domein gemoeid zijn en de aard van de taken die bekostigd worden, dit in belangrijke mate vraagt om daar waar mogelijk **beheersing van risico's**, zowel op gebied van veiligheid als financieel, voor zover beïnvloedbaar.

De komende periode 2019-2022 staat in het teken van de transformatie om de toenemende druk op het sociaal domein te verlichten. We willen onze samenleving, onze kernen en onze inwoners in hun kracht te zetten met als doel een positievere gezondheid. Tegelijkertijd willen we de ondersteuning en zorg kwalitatief goed, betaalbaar en bereikbaar houden. Om dit te realiseren werken we de komende periode aan de volgende zaken.

Wat gaan we hiervoor als gemeente doen?

wat willen we bereiken?

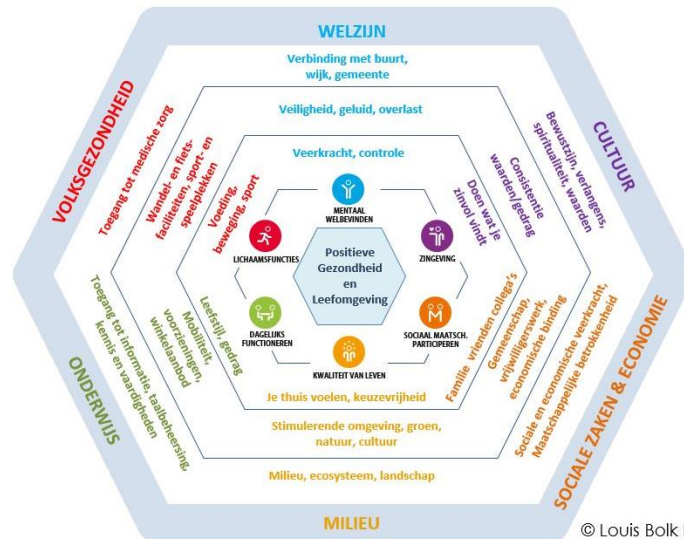

2.1 Wat willen we bereiken?

Onze Insteek is de gedachte dat inwoners een goed gevoel van welbevinden hebben. Los van de maatschappelijke waarde die dat heeft, is het zo dat inwoners die zich goed voelen, minder snel een hulpvraag hebben en ondersteuning nodig hebben. Daarom is de onderliggende gedachte dat we als gemeente inzetten op positieve gezondheid.

Positieve Gezondheid¹ is de uitwerking in 6 dimensies van de bredere kijk op gezondheid. Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren. Dit is te vertalen naar de leefomgeving van inwoners en het faciliteren van positieve gezondheid. Dit doen we door passende algemene voorzieningen en ondersteuning te bieden, een goede leefomgeving in te richten en het leggen van verbindingen in de samenleving. Als gemeente zien wij ook vooral hier onze rol. Onderstaande figuur laat dat mooi zien.

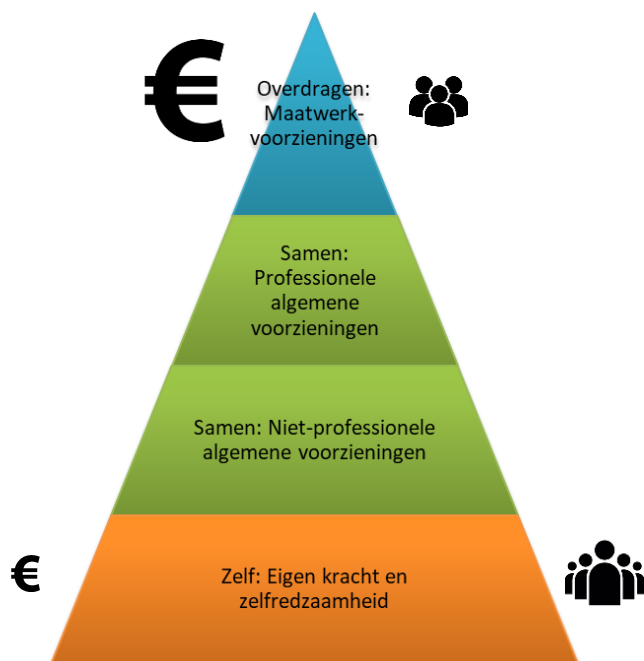
De insteek van positieve gezondheid² sluit naadloos aan bij de zaken die we als gemeente nastreven namelijk:

- mensen veel meer in contact te brengen met hun kracht in plaats van ze aan te spreken op hun zwakte,
- persoonsgerichte zorg te bieden en echt aan te sluiten op persoonlijke behoeften,
- de regie bij de mensen zelf te laten en ze te helpen hun eigen beslissingen te nemen.

Daarnaast is het van belang de ondersteuning en zorg bereikbaar en betaalbaar te houden. We willen kwalitatieve goede ondersteuning en zorg bieden, vanuit de gedachte 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur voor die inwoners die het nodig hebben. In het plaatje hieronder is te zien hoe de ondersteuning en zorg rondom een inwoner, is opgebouwd uit een aantal lagen.

¹Machteld Huber, Institute for positive health, <https://iph.nl/positieve-gezondheid/>

2.2 Wat gaan we hiervoor als gemeente doen?

- **Overdragen → Meer inwoners doen mee in de samenleving:** inwoners ervaren een positievere gezondheid door de inzet van een maatwerkvoorziening,
- **Samen → Zorg meer nabij:** Professionals zijn beter toegerust, dichterbij en werken beter samen om inwoners te ondersteunen bij het bereiken van een positievere gezondheid,
- **Samen → Versterken van de sociale basis:** Niet-professionele algemene voorzieningen zijn beter toegerust om inwoners te ondersteunen bij het bereiken van een positievere gezondheid,
- **Zelf → Langer gezond:** Nog meer inwoners werken aan een positievere gezondheid.

2.2.1 Langer gezond

Doel

Nog meer inwoners werken aan hun gezondheid en kijken (samen) om naar anderen en zijn in staat hen te activeren deel te nemen aan de samenleving.

Toelichting

Gezond zijn is veel meer dan niet ziek zijn. Gezondheid gaat over sociaal, mentaal en fysiek welbevinden en de mogelijkheid hier zoveel mogelijk eigen regie op te voeren. De factoren die gezondheid kunnen beïnvloeden, willen we zoveel mogelijk voorkomen, beperken of bevorderen. Dit doen we onder andere door sport, bewegen, preventie en cultuur als middel te gebruiken om het welzijn en zelfredzaamheid van mensen te bevorderen. En door met inwoners in gesprek te gaan over organiseren activiteiten en ontmoetingsplekken om samen te komen voor een praatje, voor vrijwilligerswerk of voor sportieve, culturele of andere activiteiten.

Waar staan we nu? (IST)

84% van de inwoners ervaart een goede gezondheid (Volwassenen- en ouderenmonitor GGD Twente 2016)

62% van de inwoners beweegt voldoende (Emovo en Volwassenen- en ouderenmonitor GGD Twente 2016)

41% van de jongeren onder de 18 heeft alcohol gedronken de laatste 4 weken (Twentse Gezondheidsverkenning GGD Twente 2017)

58% van de kinderen met ouders met een lage opleiding is lid van een sportvereniging (Kindermonitor GGD Twente 2017)

74% van de kinderen is meestal weerbaar (Kindermonitor GGD Twente 2017)

Waar gaan we naartoe? (SOLL)

Meer of gelijk aantal inwoners ervaren een goede gezondheid (Volwassenen- en ouderenmonitor GGD Twente 2020)

Meer of gelijk aantal inwoners bewegen voldoende (Emovo en Volwassenen- en ouderenmonitor GGD Twente 2020)

Minder jongeren onder 18 hebben alcohol gedronken de laatste 4 weken (Twentse Gezondheidsverkenning GGD Twente 2021)

Meer kinderen van ouders met een lage opleiding zijn lid van een sportvereniging (Kindermonitor GGD Twente 2021)

Meer kinderen zijn meestal weerbaar (Kindermonitor GGD Twente 2021)

(NB. De staat van de bevolking in Dinkelland en Tubbergen is nu al nagenoeg optimaal wanneer dat wordt vergeleken met andere Twentse gemeenten. Het gaat nu vooral om het behouden van de goede staat.)

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we er voor doen?	Wat is de eerste/ volgende stap
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sport moet als middel dienen om maatschappelijke doelen te bereiken – vitale sportverenigingen 2. Verbinding leggen tussen sport en andere doelgroepen en onderwijs. 3. Samenwerking tussen verenigingen onderling, meer omniverenigingen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Maatschappelijk Kader wordt verder uitgerold over alle sportverenigingen bij het opstellen van het sportakkoord (met voetbal is begin gemaakt) 2. O.a. buurtsportcoaches/Wij in de Buurt worden ingezet om verbindingen te leggen tussen sport en andere doelgroepen en geven ondersteuning aan sportverenigingen 3. Blijvend in gesprek met de Sportraad 	<p>Uitvoeringsplan met voetbalverenigingen verder vorm geven en implementeren in samenwerking met Buurtsportcoaches en Wij in de Buurt.</p> <p>Tevens starten met het opstellen van een sportakkoord met alle sportverenigingen</p>
Actualiseren van de gemeentelijke cultuurvisie	Opstellen van een cultuurakkoord waarbij het Maatschappelijk Kader verder wordt uitgerold over alle cultuurverenigingen	Plan van aanpak opstellen voor het opstellen van een cultuurakkoord volgens de werkwijze van het sportakkoord
Onderwijsprogramma vormgeven	Kinderen kennis te laten maken met verschillende beroepen om de keuze voor de juiste studie te versterken. Als gemeente willen we kinderen graag kennis laten maken met het werken voor een gemeente.	Afhankelijk van evaluatie
Samenwerking met het onderwijs verstevigen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Betere samenwerking met het onderwijs en verbeteren doorgaande ontwikkellijn 2. we evalueren het effect van de subsidies voor preventie in het onderwijs. 	Samen met het onderwijs in gesprek blijven over gedeelde uitdagingen a.d.h.v. het maatschappelijk kader.
Preventie voor alcohol en drugs krijgt extra aandacht	<p>Om de toename van alcohol en drugs onder de jeugd tegen te gaan wordt er meer geïnvesteerd in het uitrollen van preventief beleid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - we onderzoeken of het IJslands preventiemodel voor alcohol en drugs voor onze gemeenten een werkbaar model is. 	We gaan in gesprek met gemeenten die dit model hanteren en onderzoeken of dit model een werkbaar model is.

	- we stellen een integrale aanpak vast in afstemming met het handhavingsbeleid voor de aanpak van de kampeerfeesten.	
Een gezonde en kansrijke start in de eerste 1000 dagen van het kind	we onderzoeken of deze aanpak een instrument voor onze gemeente is.	verkennen of deze aanpak meerwaarde heeft
Fysieke toegankelijkheid en bruikbaarheid van maatschappelijk vastgoed.	In samenwerking met het gehandicaptenplatform en de seniorenraad onderzoek doen naar de fysieke toegankelijkheid en bruikbaarheid van het maatschappelijk vastgoed.	Gehandicaptenraad komt met een plan van aanpak

2.2.2 Versterken van de sociale basis

Doel

Niet-professionele algemene voorzieningen zoals vrijwilligersorganisaties en inwonersinitiatieven zijn beter toegerust om inwoners te ondersteunen bij het bereiken van een positieve gezondheid

Toelichting

De gemeente ondersteunt en faciliteert daar waar 'reuring' is om (inwoners)initiatieven te vergroten, verstevigen en waar nodig aan te jagen. Hierdoor kunnen inwoners zonder indicatie gebruik maken van algemene voorzieningen die nabij in de kern georganiseerd zijn. Hierbij wordt samengewerkt met de te ontwikkelen één toegang voor het sociaal domein.

Waar staan we nu? (IST)

Er is in beeld welke niet professionele algemene voorzieningen we kennen.

Waar gaan we naar toe? (SOLL)

We hebben het aantal inwoners met een hulp- of ondersteuningsvraag in beeld welke worden verwezen naar een niet professionele algemene voorziening in plaats van en professionele algemene voorziening, dan wel maatwerkvoorzieningen .

Interventies

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat is de eerste/volgende stap?
De mogelijkheden onderzoeken naar meer algemene voorzieningen die maken dat inwoners minder gebruik hoeven te maken van maatwerkvoorzieningen.	Onderzoeken wat de behoefte is van het ontwikkelen en inzetten van algemene voorzieningen.	Uitvoering van het onderzoek en analyse van de gegevens.
Iedere kern heeft een passende invulling voor dagbesteding die iedere inwoner van de kern als eerste aangeboden krijgt.	het project algemene voorzieningen brengt de behoefte aan algemene voorzieningen in beeld. Op basis daarvan gaan we kijken of en welke dagbesteding per kern nodig is.	De eerst stap is afhankelijk van het onderzoek naar de behoefte voor het ontwikkelen en inzetten van algemene voorzieningen.
Een vrijwilligers en verenigingsondersteuning die aansluit bij de behoefte van de verenigingen en inwonersinitiatieven.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ophalen van de behoefte via Mijn Dorp 2030, het sport en cultuurakkoord 2. Een gedragen plan van aanpak uitwerken en implementeren. 	Ophalen van de behoefte via het sport en cultuurakkoord en de behoefte, zo nodig, inventariseren via Mijn Dorp 2030.
Door middel van het stimuleringsfonds stimuleren van inwonersinitiatieven om gelegenheden voor ontmoeting te creëren, zoals open eettafels, koffieochtenden, creatieve middagen en buitenactiviteiten.	Evaluatie van het stimuleringsfonds en de initiatieven die zijn ondersteund.	Evalueren van de initiatieven uit het stimuleringsfonds.

De volgende inspanning is nieuw:

- Iedere kern heeft een passende invulling voor dagbesteding die iedere inwoner van de kern als eerste aangeboden krijgt: Deze inspanning is nieuw toegevoegd omdat we hier kansen zien, maar afhankelijk van de uitkomsten uit het onderzoek naar algemene voorzieningen.

2.2.3 Zorg meer nabij

Doel

professionals zijn beter toegerust, dichterbij en werken beter samen om inwoners te ondersteunen bij het bereiken van een positieve gezondheid;

Toelichting

We zorgen voor één heldere toegang. Door het samenbrengen van de (welzijns)partners op één plek wordt het voor de inwoner duidelijk waar zij terecht kan met een hulpvraag. Door het verbeteren van de samenwerking met medeverwijzers naar de zorg wordt de inwoner sneller van de juiste zorg voorzien. Daarnaast hanteren we een gezamenlijke visie en werkwijze gebaseerd op de brede uitvraag naar alle aspecten van positieve gezondheid en de aanpak van een sociaal werker zoals beschreven in het plan van aanpak één toegang. Zo zorgen we voor één gezin, één plan, één regisseur.

Waar staan we nu? (IST)

1. Cliëntervaring Jeugd: Cliënten (92%) geven aan dat er samen met Team ondersteuning en zorg in een gesprek is gezocht naar een oplossing van hun probleem en 79% vindt dat ze snel werden geholpen door Team ondersteuning en zorg. Cliënten (76%) geven aan dat het beter op school, werk of bij de dagbesteding gaat. Zij voelen zich beter gehoord (60%) en zijn sneller geholpen (84%). Ook geven zij aan respectvol te worden benaderd door hulpverleners (94%) en voelen zij zich door hulpverleners serieus genomen (94%). Jongeren (die contact hebben gehad met het team ondersteuning en zorg) waarderen de dienstverlening met een 7,9 (*bron: cliëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugdhulp 2018*)
2. Cliëntervaring Wmo:
 - o Cliënten voelen zich serieus genomen (91%)
 - o Cliënten vinden dat ze snel geholpen worden (85%).
 - o Cliënten (88%) zeggen dat de kwaliteit van de ondersteuning goed is en 83% vindt dat de ondersteuning passend bij de hulpvraag is.
 - o Cliënten (85%) geven aan zich beter te kunnen redden.
(*bron: cliëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugdhulp 2018*)
3. 22% van de ondervraagde Jeugdhulp-cliënten zijn bekend met cliëntondersteuners, bij de Wmo-cliënten is dit 23%. (*bron: cliëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugdhulp 2018*)
4. Aantal afgegeven maatwerkvoorzieningen (zie [waarsstaatjegemeente.nl](http://www.waarsstaatjegemeente.nl))
5. 27% van de cliënten is door de huisarts naar een zorgaanbieder verwezen.

Waar gaan we naar toe? (SOLL)

1. De cliënttevredenheid Jeugd is toegenomen (CEO)
2. De cliënttevredenheid Wmo is toegenomen (CEO)
3. De bekendheid van cliëntondersteuning is toegenomen (CEO)
4. % aantal afgegeven maatwerkvoorzieningen t.o.v. aantal inwoners verminderd (wordt reeds gemonitord)
5. Het % cliënten dat door een huisarts naar een zorgaanbieder is verwezen i.r.t. het totaal aantal verwijzingen is lager dan 27%.

Interventies

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we er voor doen?	Wat is de volgende stap?
De samenhang en samenwerking tussen professionele algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen wordt geïntensiveerd door de realisatie van één gemeentelijke toegang.	Verkenning en implementatie van één geïntegreerde toegang (o.a. Wij in de Buurt, TOZ, Werkplein) voor hulp- en ondersteuningsvragen. Realiseren van een brede uitvraag obv leefgebieden door sociaal werker	Aanpassen subsidieafspraken uitwerken projectplan
	We positioneren de cliëntondersteuning in de communicatie met de inwoner die een ondersteuningsbehoefte heeft.	Een geïmplementeerde werkinstructie voor team Ondersteuning en Zorg (TOZ). Aangepaste brieven aan inwoners. Jaarlijkse rapportage van het cliëntervaringsonderzoek Wmo 2015 en Jeugdhulp, over de bekendheid van cliëntondersteuning onder inwoners. Doorontwikkeling clientondersteuning is afhankelijk van project één gemeentelijke toegang
	We vestigen aandacht op passende mantelzorgondersteuning	Geïmplementeerd plan van aanpak over passende mantelzorgondersteuning in Tubbergen. Doorontwikkeling mantelzorgondersteuning is afhankelijk van project één gemeentelijke toegang
	Voorliggende voorziening voor individuele ondersteuningsbehoeften (voorheen: ondersteuning zelfstandig leven (thuisbegeleiding))	Deze vorm van thuisbegeleiding ligt in het verlengde van de cliëntondersteuning en kan worden ingekocht bij zorgaanbieders. Deze thuisbegeleiding is bedoeld voor kortdurende ondersteuning om mensen net weer dat steuntje in de rug te bieden en het juiste pad op te wijzen. Idee is om niet in te kopen maar als algemene voorziening in te richten. Ontwikkeling is mede afhankelijk van project één toegang en project algemene voorzieningen

Voorlichting over verschil Wmo en Wlz bij thuiszorgorganisaties	Thuiszorgorganisaties in stelling brengen	uitwerken aanpak in regionaal verband en vertaling naar lokale situatie
Wij werken aan een integrale schuldenaanpak, waardoor schulden van vele inwoners van de gemeente Tubbergen worden opgelost of worden voorkomen.	Geïmplementeerd plan van aanpak integrale Schuldenaanpak rondom o.a. vroeg signalering, het oplossen/afbetalen van schulden, inhouden en doorbetalen van rekeningen op eventuele uitkeringen.	uitwerken aanpak in regionaal verband en vertaling naar lokale situatie
Implementatie integratieproces voor statushouders in de vorm van het Noaberoffensief.	Uitvoering geven aan de aanbevelingen uit het rapport Noaberoffensief om integratie van statushouders te versnellen.	Uitwerken plan van aanpak
We starten een pilot 'praktijkondersteuner Jeugd in de huisartsenpraktijk'.	Pilotplan met in elk geval: -overeenkomst tussen huisartsen, GGD en gemeente - werkafspraken inzet POH Jeugd -vastgelegde wijze van monitoring en evaluatie.	Monitoren van de uitvoering.
OJA: Jeugdhulp dichterbij op school organiseren via een toegang en niet via zorgaanbieder	OJA –aanpak onderzoeken: wat levert het op in Enschede? Past het in onze aanpak? EN wat zou het bij ons kunnen opleveren?	Gesprek gemeente Enschede
We stimuleren en professionaliseren de vroegtijdige aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in de samenwerking met ketenpartners (meldcode)	1.Vastgesteld Actieplan lokale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2.Uitgevoerd actieplan 3.Monitorings-rapportage VTT	Monitoren van de uitvoering
We investeren in armoedepreventie . De inzet kan heel divers zijn. We kijken daarbij ook naar armoede onder zelfstandige ondernemers en naar de inzet van een ervencoach voor agrariërs.	1. Onderzoeksrapport 2. Vastgestelde integrale aanpak	De uitkomsten van het onderzoeksrapport armoedepreventieonderzoek (KWIZZ) analyseren en advies uitbrengen.
Wasvoorziening in de vorm van een algemene voorziening	Monitoren van de ontwikkelingen bij WasT en onderzoeken op welke wijze WasT als algemene voorziening de komende periode meerwaarde kan hebben	Opleveren monitoring
Vroegsignalering van personen met verward gedrag	implementatie plan van aanpak WijkGGD	Projectorganisatie inrichten en de pilot voorbereiden.

De volgende inspanning wordt (nog) niet gestart:

- Voorliggende thuisbegeleiding als alternatief voor individuele ondersteuningsbehoeften (voorheen: ondersteuning zelfstandig leven): Dit is afhankelijk van het project realisatie van één toegang.

De volgende inspanning is nieuw:

- Vroegsignalering van personen met verward gedrag: De inspanning implementatie van het plan van aanpak WijkGGD.

De volgende inspanning is afgerond:

- We optimaliseren onze signaleringsoverleggen met onze samenwerkingspartners.

2.2.4 Meer inwoners kunnen meedoen in de samenleving

Doel

Meer inwoners ervaren een positievere gezondheid door de inzet van maatwerkvoorziening

Toelichting

Meer inwoners kunnen actief deelnemen aan de samenleving. Zij participeren zoals ze graag zouden willen en kunnen. Participeren kan in de vorm van (betaald) werk of sociale contacten. Mensen die willen, maar die (tijdelijk) niet mee kunnen doen in samenleving, ondersteunen wij door middel van een maatwerkvoorziening. We houden rekening met verschillende behoeften en ondersteuning om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving.

Waar staan we nu? (IST)

Indien inwoners afhankelijk zijn van een maatwerkvoorziening bepalen deze voorzieningen en regelingen voor een deel het traject dat men ingaat en welke (on)mogelijkheden en (wettelijke) kaders hierbij horen.

IST: 78% van de Tubbergse inwoners (18+) ervaart een (zeer) goede gezondheid. (Bron: Volwassenen- en ouderenmonitor, 2016, GGD)

Waar gaan we naar toe? (SOLL)

Er is voor elke inwoner een passende voorziening en/of regeling beschikbaar, waardoor zij zo optimaal mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving. Het % Tubbergse inwoners (18+) welke een (zeer) goede gezondheid ervaren blijft gelijk of neemt toe. In 2020 wordt een nieuwe Volwassenen- en ouderenmonitor uitgevoerd.

Interventies

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat is de eerste/volgende stap?
<p>Transformatie arbeidsmarktparticipatie.</p>	<p>Het opleveren van een advies voor de doorontwikkeling binnen de Participatiewet met daarin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heldere visie op wat we willen bereiken op het gebied van participatie. • Vanuit de visie diverse scenario's met voor- en nadelen. • Een advies over de positie en taken van Soweco. • Een advies over de dienstverlening en eventuele voortzetting van het contract met Almelo voor de uitvoering van de bovengenoemde taken. • Een doorkijk naar het vervolg per scenario met oog voor de consequenties van het gekozen scenario en welke stappen op hoofdlijnen gezet moeten worden. 	<p>Bespreken en besluit op scenario's.</p>
<p>Twentse belofte</p>	<p>De gemeente heeft in belofte 5 van de Twentse belofte twee taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het registreren en monitoren van jongeren en jongvolwassenen tussen de 16 en 27 jaar die geen startkwalificatie hebben en geen actuele schoolinschrijving. • Het begeleiden en stimuleren van jongeren en jongvolwassenen tussen de 16 en 27 jaar om zichzelf door te ontwikkelen naar een passende en duurzame positie in de maatschappij. 	<p>Uitwerken van de aanpak in regionaal verband en vertaling naar de lokale situatie.</p>

In aanloop naar 2022 onderzoeken wij of en welke vormen van beschermd wonen we kunnen realiseren, zodat inwoners zo dichtbij mogelijk passende ondersteuning kunnen ontvangen.	Aanpak implementatie decentralisatie beschermd wonen.	Uitwerken van de aanpak in regionaal verband en vertaling naar de lokale situatie.
Door aanstellen van een coördinator externe verwijzingen beter passende maatwerkvoorzieningen voor onze inwoners	Afstemming over de best passende maatwerkvoorziening geïndiceerd via externe verwijzers.	Het werven van de coördinator.
Door aanstellen van een coördinator interne verwijzingen beter passende maatwerkvoorzieningen voor onze inwoners	Toetsing van indicaties voor complexere en/of duurdere maatwerkvoorziening.	Het werven van de coördinator.
Wij hanteren het Twents model. Dit betekent dat voor een inwoner met een ondersteuningsbehoefte, eerst wordt gekeken wat diegene zelf, of met behulp van de omgeving kan. Daarna wordt gekeken welke voorzieningen kunnen worden ingezet. Eén gezin, één plan' is daarbij het leidende principe bij het keukentafelgesprek. Dit geldt binnen de Wmo 2015, Jeugdwet en P-wet.	Monitoring van de uitvoering van het Twents Inkoopmodel: <ul style="list-style-type: none"> • Integraal zorgplan gebaseerd op de ondersteuningsbehoefte op inwonerniveau. • Uitkomsten cliëntervaringsonderzoek. • Effectiviteit JGZ maatwerk. • Verloop van 18-/18+ overgang.. 	Uitkomsten monitoring analyseren en voorzien van aanbevelingen.
We werken aan een integrale aanpak rondom de GGZ, waardoor de cliënten en andere betrokken partijen geen schotten meer ervaren tussen de verschillende wet- en regelgeving, het voor iedereen duidelijk is voor welke onderwerpen ze waar terecht kunnen en de doorstroom van zorg en ondersteuning tussen de verschillende wet- en regelgeving soepel verloopt.	Een geïmplementeerd plan van aanpak GGZ waarvan onder andere de aanpak personen met verward gedrag een onderdeel is.	Uitwerken van de aanpak in regionaal verband en vertaling naar de lokale situatie.

Wij werken aan een integrale ouderenzorg, waarin cliënten en alle betrokken partijen zoals gemeenten en zorgaanbieders ervaren tussen de verschillende wet- en regelgeving en betrokken organisaties, het voor iedereen duidelijk is voor welke onderwerpen ze waar terecht kunnen en de doorstroom van zorg en ondersteuning tussen de verschillende wet- en regelgeving soepel verloopt.	Een geïmplementeerd plan van aanpak integrale ouderenzorg rondom o.a. crisisopvang, integrale ketensamenwerking (waaronder wijkverpleging en TOZ), doorstroom Wmo-Zvw-Wlz en domein overstijgende cliëntondersteuning.	Uitwerken van de aanpak in regionaal verband en vertaling naar de lokale situatie.
Bewaken en signaleren van ontwikkelingen binnen Samen14 en het project met Menzis en de te volgen koers hierin regionaal.	De regionale agenda en de agenda met Menzis relateren aan de interventies in het uitvoeringsplan.	Verbinden met het uitvoeringsplan.
We werken aan een passend ondersteunings- en zorgaanbod voor verwarde personen op het snijvlak van het sociaal domein en zorg en veiligheid.	Vastgestelde werkafspraken voor een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag.	Implementeren werkafspraken
Verkenning van de maatregelen inzake vervoer met betrekking tot kwaliteit, kosten en verschuiving naar algemene voorzieningen.	Inventarisatie op basis van feiten en cijfers inclusief een advies voor een vervolg.	Formuleren van een opdracht naar aanleiding van de analyse.
We werken aan een zelfvoorzienend systeem voor het plannen, boeken, betalen en het reizen voor onze cliënten en uiteindelijk voor al onze inwoners. Met 'MaaS' verdwijnen de grenzen tussen het doelgroepenvervoer en het regulier vervoer. (MaaS-project)	Het totale vervoersaanbod, wordt ontsloten via één loket, telefonisch of digitaal met een app.	Gunnen aanbesteding en ontwikkelen platform

Inspanningen die in de uitvoering zitten maar gewijzigd kunnen worden, of (nog) niet worden opgestart, in verband met de afhankelijkheid van de opdracht transformatie arbeidsmarktparticipatie:

- De dienstverlening en afspraken met het Werkplein worden zo dichtbij mogelijk georganiseerd.

- Wij geven duidelijke opdrachten aan het Werkplein Twente en de Soweco, zodat onze werkzoekenden de mogelijkheid krijgen om zich op maat te laten begeleiden en zich eventueel om te scholen naar passend werk. Participatiewet afgesproken.
- We willen voorkomen dat mensen uitvallen. Daarom willen we door middel van een doorlopende leerlijn vanuit het onderwijs mensen begeleiden naar een voor hun passende dagactiviteit. Hierbij denken we aan arbeidsmatige dagbesteding, vrijwilligerswerk en/of scholing. De lokale aanpak van de 'Twentse Belofte' sluit hierbij aan.
- Projectgerichte financiering werkgeverdienstverlening vanuit Werkplein i.p.v. structureel inclusief versterken intake, begeleiding en verdere intensivering van casemanagement.
- Wij gaan werk/daginvulling vanuit één lokale voorziening laten plaatsvinden, het zgn. Noaberhoes. In dit Noaberhoes wordt een aantal bestaande functies gebundeld waardoor beter op maat gesneden trajecten voor de betrokkenen kunnen worden ingezet. Het voornaamste doel is dat iemand blijvend kan meedoen.
- Arbeidsmatige dagbesteding binnen Soweco MO. Wij moeten voorkomen dat mensen die toch arbeidsvermogen hebben (ontwikkeld) in de dagbesteding blijven. Daarom moet er bij de begeleiding van deze mensen constant aandacht zijn voor de ontwikkeling richting reguliere arbeidsmarkt. Wij starten hiervoor initiatieven op de grens van Wmo (Ondersteuning Maatschappelijke Deelname) en Participatiewet (arbeidsmatige dagbesteding of werkzaamheden met loonwaarde).
- Actief inzetten op bereikbaarheid en mogelijkheden instrumentenkoffer Werkplein. En daarbij meenemen vrijwillige inzet in samenspraak met het Werkplein.
- Het laten opleiden en begeleiden van medewerkers binnen bedrijven gericht op jobcoaching en begeleiden mensen met afstand tot arbeidsmarkt.
- In de opdrachten naar derden wordt via SROI daar waar mogelijk, extra inzet van mensen uit de participatiewet afgesproken.
- Inrichting van de openbare ruimte is het doelgroepenbeleid een speerpunt. In samenwerking met Noaberkracht vindt de inzet van deze doelgroep via re-integratie en leer/werkbedrijf plaats. We hebben een leer-werktraject in de organisatie van het onderhoud van de openbare ruimte. Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt krijgen binnen het onderhoud van de openbare ruimte de mogelijkheid voor een goede opstap naar een reguliere baan buiten Noaberkracht.

Inspanningen die nieuw zijn:

- Verkenning van de maatregelen inzake vervoer: We zien een stijging aan kosten in het leerlingenvervoer. Daarom een extra interventie om hier zorgvuldig naar te kijken.
- Aanstellen van coördinatoren interne en externe verwijzingen:
- Bewaken en signaleren van ontwikkelingen binnen Samen14 en het project Menzis.

2.3 Grip op sociaal domein

Grip op
Sociaal Domein

Om de gestelde ambitie te bereiken is het ook essentieel om meer inzicht en overzicht te krijgen in de interventies en de resultaten en effecten hiervan. Op dit moment zijn een behoorlijk aantal interventies gestart. We kunnen aangeven wat we doen, echter de effecten van de interventies zijn nog niet altijd inzichtelijk. Besturing van het sociaal domein vraagt hier wel om. Het vraagt continu om te analyseren of we de juiste dingen doen. Leveren de interventies de gewenste resultaten op, vragen veranderingen in het sociaal domein om het bijsturen, versnellen of stoppen van bepaalde interventies? Hiervoor starten we het project Grip op sociaal domein.

2.4 Werkateliers

Werkateliers

Een ander belangrijk onderdeel is het actief sturen op houding en gedrag. De veranderopgave bestaat voornamelijk uit een veranderende houding en gedrag bij de professional (inclusief gemeente), de inwoner, de mantelzorger en de vrijwilliger. Dit vereist vanuit de onze kant uitleg en coaching op houding en gedrag en heldere communicatie met alle partijen over wat we van elkaar kunnen verwachten. Daarom starten we met werkateliers waarin professionals, inwoners en ambtenaren gezamenlijk na denken over de uitdagingen die er liggen. In de ateliers worden manieren bedacht om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Daarbij wordt ook kritisch gekeken naar hoe zaken nu gaan, hoe we bij kunnen sturen en hoe een ieder daar aan kan bijdragen.

3 Financiën

De financiële ramingen binnen het sociaal domein zijn en blijven omgeven met de nodige onzekerheden en risico's. De geraamde tekorten binnen het sociaal domein zetten de begrotingspositie van de gemeente en daarmee ook het voorzieningenniveau behoorlijk onder druk. In de gemeentebegroting 2019 is aangegeven dat we van mening zijn dat onze inwoners de zorg en ondersteuning moeten blijven krijgen die zij nodig hebben. Tegelijkertijd moet dit ook betaalbaar blijven. Om dit te bewerkstelligen hebben we twee lijnen uitgezet, dit zijn de lobby richting het Rijk voor het verhogen van de macrobudgetten en het aannemen van een kritische houding ten aanzien van het Inter Bestuur Programma. Daarnaast is in november 2018 het interventieplan opgesteld.

In de begroting van 2019 is een incidenteel budget van € 350.000 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van de interventies uit het oorspronkelijke interventieplan sociaal domein. Dit incidentele budget is bedoeld om interventies op te starten die de structurele uitgaven binnen het sociaal domein laten dalen. Van het incidentele budget is in 2019 reeds een gedeelte uitgegeven of geclaimd voor interventies. Het gedeelte dat (nog) niet is geclaimd wordt ingezet om uitvoering te geven aan dit uitvoeringsplan sociaal domein.

Naast het beschikbaar gestelde budget voor de uitwerking en uitvoering van het interventieplan is ook in het MAT incidenteel geld beschikbaar gesteld voor een aantal inspanningen. Dit zijn de volgende inspanningen uit de kernoverstijgende agenda's "Samen redzaam, gezond meedoen" en "Werk aan de winkel".

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat is de eerste/volgende stap?	Wat is er voor nodig?
Meer aandacht voor noaberschap, eenzaamheid, vroegsignalering en activering om deel te nemen aan de samenleving.	Wij stimuleren dat sport en bewegen breder ingezet wordt.	Actief in gesprek met inwoners en verenigingen om te komen tot mogelijkheden.	€52.000
Een beter bij de behoefte passende ondersteuning aan voorzieningen, verenigingen en activiteiten waar mensen samenkomen.	De mogelijkheden onderzoeken naar meer algemene voorzieningen die maken dat inwoners minder gebruik hoeven te maken van maatwerkvoorzieningen, bijv. WaST.	Onderzoeken wat de behoefte is van het ontwikkelen en inzetten van algemene voorzieningen.	€60.000
Wij en onze partners in zorg en welzijn werken eenduidiger samen en zijn zichtbaarder en toegankelijker voor de inwoner.	De samenhang en samenwerking tussen professionele algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen wordt geïntensiveerd door de realisatie van één toegang.	Verkenning en implementatie van één geïntegreerde toegang voor hulp- en ondersteuningsvragen.	€10.000
Iedereen doet mee naar vermogen in de maatschappij.	We willen voorkomen dat mensen uitvallen. Daarom willen we door middel van een doorlopende leerlijn vanuit het onderwijs mensen begeleiden naar een voor hun	Verder uitwerken doorlopende leerling en aanpassen huidige organisatievorm i.s.m. gemeente Almelo,	€38.000

	passende dagactiviteit. Hierbij denken we aan arbeidsmatige dagbesteding, vrijwilligerswerk en/of scholing. De lokale aanpak van de 'Twentse belofte' sluit hierbij aan.	Werkplein, Soweco MO en TOZ gemeente Tubbergen.	
Iedereen doet mee naar vermogen in de maatschappij.	Verhoging van het gebruik van de werkplekken infrastructuur Soweco MO door de Participatiewet doelgroep.	Structurele plaatsing van Participatiewet doelgroep bij Soweco MO.	€10.000

Aangezien deze inspanningen worden uitgevoerd binnen het uitvoeringsplan sociaal domein, stellen we bij de begroting 2020 voor deze toe te voegen aan het budget voor het uitvoeringsplan sociaal domein.

Daarnaast is in de begroting 2019 € 240.000 beschikbaar gesteld voor het stimuleringsfonds voor het stimuleren van inwonersinitiatieven. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2020 bedraagt het stimuleringsfonds € 235.000.

Er zijn geen aanvullende middelen benodigd voor de uitvoering van de inspanningen in het jaar 2020. Zoals voorgesteld worden de afzonderlijke incidentele budgetten samengevoegd tot één budget ten behoeve van het uitvoeringsplan sociaal domein, met uitzondering van het stimuleringsfonds.

Uitgaande van de geprognostiseerde uitgaven (basisbegroting 2019 gemeenten) voor 2019 en verder werken we toe naar dat onze inwoners een goed gevoel van welbevinden (een positieve gezondheid) hebben, wat tevens ook moet leiden tot een vermindering van de kosten (indirect sturen we dus ook op geld). De uitgangspunten hierbij zijn dat we uitgaan van een gelijkblijvend cliëntenbestand en problematiek, gelijkblijvend beleid en de "kostprijs" 2019.

De doorvertaling van dit uitvoeringsplan levert op termijn de volgende besparing op voor onze gemeenten:

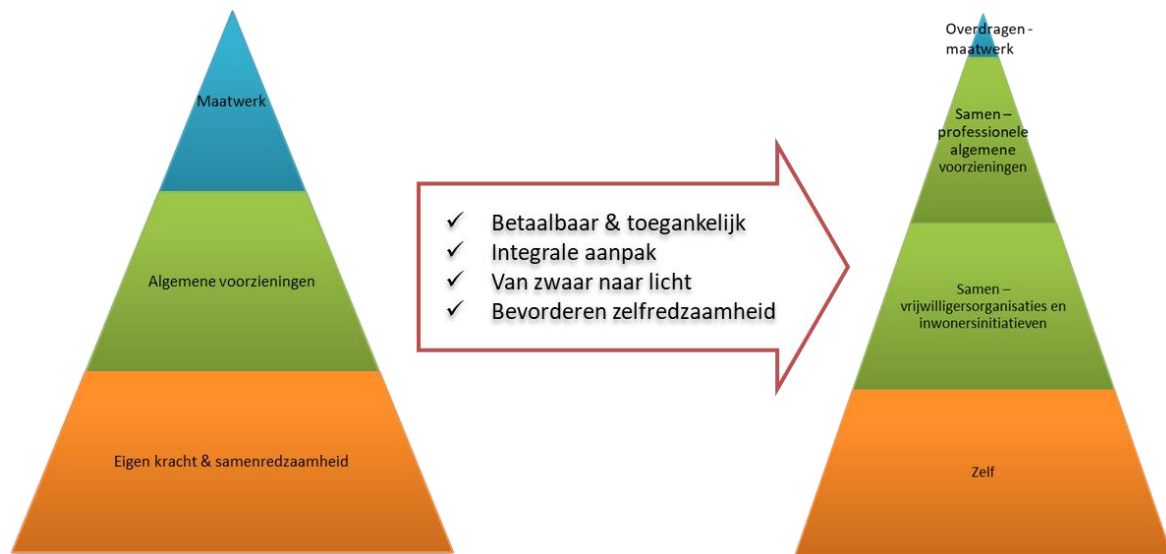
	2019	2020	2021	2022
Tubbergen	94.000	375.000	520.000	545.000

Monitoring van de beoogde (financiële) effecten en het incidenteel beschikbaar gestelde budget vindt plaats via de P&C cyclus.

Bijlage 1 Waar komen we vandaan?

Door de veranderende samenleving en de toegankelijkheid van informatie is de wereld sterk veranderd. Behoeften van de samenleving veranderen daarbij ook continu en in een razend tempo. Inwoners hebben andere verwachtingen en eisen. De 'oude' organisatievormen, hiërarchisch en verticaal ingericht, werken hierdoor niet meer. Ingesloten werkvormen, strategieën en systemen passen niet langer. De roep om sociale innovatie neemt toe. Sociale innovatie daagt uit tot nieuwe verhoudingen tussen burger, markt en overheid. De sleutel tot succesvol vernieuwen in het sociaal domein is het benutten en versterken van het zelfredzaamheid van de inwoner, maar ook het versterken van de te benutten sociale netwerken en ondersteunende organisaties.. In het beleidsplan Omzien naar Elkaar (okt 2014) is de visie van Tubbergen op het sociaal domein geschetst. We onderkennen 3 niveaus binnen zorg en welzijn zoals onderstaande figuur laat zien. En onze ambitie is om vooral de zelfredzaamheid en de algemene voorzieningen te vergroten (de onderste 2 treden van de piramide) om zo de doelen van de transformatie te kunnen ondersteunen namelijk:

1. het bevorderen van de zelfredzaamheid van onze inwoners met gebruik van algemene voorzieningen,
2. de beweging van zwaardere naar lichtere hulp en ondersteuning (waaronder preventie)
3. binnen de bovenste trede van de piramide willen we vooral inzetten op kwaliteitsverbetering door een integrale aanpak, dus passend maatwerk door de integrale aanpak van problematiek
4. betaalbaar en bereikbaar.

Uit beleidsplan Omzien naar elkaar

Wij hechten veel waarde aan het welzijn van onze inwoners en willen dat alle inwoners op een zo volwaardig mogelijke manier meedoen in de samenleving. Inwoners moeten eigen regie over hun huishouden kunnen voeren, een sociaal netwerk kunnen onderhouden en kunnen deelnemen aan de samenleving. Kortom: elke inwoner is in staat om zo lang en zo veel mogelijk zelfredzaam te zijn op elk leefgebied. De Eigen Kracht van inwoners staat centraal en de rol van de gemeente verandert van “zorgen voor” naar “zorgen dat”. Wij hechten veel waarde aan het credo “keep it simple”; zorg en ondersteuning moet betaalbaar, bereikbaar en benaderbaar zijn voor de mensen die dat echt nodig hebben. Dit is nader uitgewerkt in het Maatschappelijk Kader waarin op themaniveau aangegeven is wat we de komende jaren willen bereiken.

Tubbergen MAT: Wat willen we bereiken?

Uit programma samen redzaam, gezond meedoen met de thema's 'zelfredzaamheid en zorg' en 'sport en bewegen'.

- Meer aandacht voor noaberschap, eenzaamheid, vroegsignalering en activering om deel te nemen aan de samenleving;
- Een beter bij de behoefte passende ondersteuning aan voorzieningen, verenigingen en activiteiten waar mensen samenkomen;
- Wij en onze partners in zorg en welzijn werken eenduidiger samen en zijn zichtbaarder en toegankelijker voor de inwoner;
- Er zijn meer mogelijkheden om de inwoner passende daginvulling te bieden;
- Sport moet als middel dienen om maatschappelijke doelen te bereiken;
- Verbindingen leggen tussen sport en andere doelgroepen en onderwijs;
- Samenwerking tussen verenigingen onderling, meer omniverenigingen;
- Nieuwe afspraken toekomstbestendige exploitatie en beheer SSRT.

Uit programma Werk aan de Winkel met het thema arbeidsparticipatie

- Één inclusieve samenleving waarin eenieder naar vermogen deelneemt;
- Faciliteren van ondernemers bij het vinden van geschikt personeel. O.a. door een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Ook op (middel) lange termijn;
- Bewustzijn ondernemers vergroten m.b.t. kansen inzet PW doelgroep;
- Verduurzamen begeleiding mensen met afstand tot de arbeidsmarkt binnen reguliere bedrijven i.p.v. externe jobcoaching.

Uit interventieplan sociaal domein Tubbergen:

Het doel van het interventieplan is een effectievere en efficiëntere inzet van de beschikbare middelen met als doel de zorg en ondersteuning voor onze inwoners op termijn bereikbaar en betaalbaar te houden. Wij hebben er voor gekozen de komende jaren, om de kwaliteit te kunnen blijven borgen, de kosten in de hand te houden. Daarbij staan de doelen van de transformatie nog steeds overeind:

1. Het bevorderen van de zelfredzaamheid van onze inwoners door meer in te zetten op eigen kracht en de ontwikkeling van algemene voorzieningen;
2. De beweging van zwaardere naar lichtere hulp en ondersteuning (waaronder preventie) ;
3. De integrale aanpak van problematiek.

Dit doen wij langs meerdere ontwikkelpunten:

- We versterken de samenwerking en de integrale aanpak van problematiek zowel intern als extern (ook met onze partners zoals de huisartsen, de wijkverpleging, Wij in de Buurt etc.);
- We maken resultaatgerichte afspraken;
- We optimaliseren de informatievoorziening, controle en monitoring;
- We stimuleren de beweging van zwaardere naar lichtere hulp en ondersteuning (waaronder preventie);
- We zetten gericht in op versnelling van de transformatie door het aanbieden van algemene voorzieningen die de noodzaak tot geïndiceerde zorg verminderen en die bijdraagt aan het laagdrempelig houden van de ondersteuning voor onze inwoners.